

7 Paragrafen

7.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat een aantal paragrafen, die op grond van het BBV moeten worden opgenomen. Achtereenvolgens worden in deze paragrafen de volgende onderwerpen behandeld:

- Lokale heffingen
- Weerstandsvermogen
- Risicomanagement
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Verbonden partijen

7.2 Lokale heffingen

De DCMR legt in principe geen lokale heffingen op.

7.3 Weerstandsvermogen

7.3.1 Algemeen

De paragraaf weerstandsvermogen geeft een beschouwing over de kwaliteit van de vermogenspositie van de DCMR op lange termijn.

Het weerstandsvermogen is het vermogen om financiële tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat de voortzetting van de door de DCMR uit te voeren taken in het gedrang komt. Het weerstandsvermogen is het saldo van de weerstandscapaciteit en de financiële gevolgen van de risico's. Het weerstandsvermogen geeft samen met het begrotingsresultaat, het verloop van de investeringen, financiering, reserves en voorzieningen en de uitkomsten van de meerjarrenraming een indicatie van de financiële positie van de DCMR.

Het weerstandsvermogen kan betrekking hebben op het begrotingsjaar zelf (statisch weerstandsvermogen) of op meerdere jaren (dynamisch weerstandsvermogen). Om het weerstandsvermogen te kunnen bepalen is inzicht nodig in enerzijds de weerstandscapaciteit en anderzijds in de omvang en de achtergronden van de risico's.

De paragraaf weerstandsvermogen bevat volgens de voorschriften vanuit het BBV tenminste:

- a. het beleid over de weerstandscapaciteit en de risico's
- b. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- c. een inventarisatie van de risico's
- d. een aantal gedefinieerde financiële indicatoren

7.3.2 Weerstandsvermogen DCMR

De weerstandscapaciteit van DCMR bestaat uit de algemene reserve. De ontwikkeling van de algemene reserve is in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 5:

Ontwikkeling algemene reserve (x € 1.000)	Mutaties	Stand
Stand per 1 januari 2020		€ 1.770
Toevoeging uit resultaat 2019	€ 80	
Onttrekkingen uit het resultaat 2019	€ -	
Resultaatbestemming 2019	€ -	
Per saldo mutatie weerstandsvermogen 2019		€ 80
Stand per 31 december 2020		€ 1.850

De in de risico-inventarisatie geïdentificeerde (individuele) risico's bieden geen directe basis voor een rekenkundige benadering van het door de DCMR benodigd weerstandsvermogen. Desalniettemin zullen schommelingen optreden in het jaarresultaat van de DCMR, hetzij door interne hetzij door externe factoren. Aangezien deze schommelingen van veel - deels samenhangende - factoren afhankelijk is zal het jaarresultaat nooit geheel beheersbaar zijn. Vanuit dat gezichtspunt is het verstandig een adequaat weerstandsvermogen op te bouwen om deze schommelingen op te kunnen vangen zonder direct terug te moeten vallen op een additionele bijdrage van de participanten na afloop van een boekjaar. Een beperkte omvang is voldoende omdat de organisatie en de sturing er op zijn gericht risico's te beheersen en financiële consequenties te minimaliseren.

Het belangrijkste door het weerstandsvermogen af te dekken risico is adequate aanpassing van de organisatie en bedrijfsvoering aan substantiële wijzigingen in de aard en het volume van de dienstverlening op korte termijn. Dit risico wordt grotendeels opgevangen door het gevoerde personeelsbeleid in combinatie met de reguliere uitstroom en instroom van personeel.

Door het Dagelijks bestuur is vastgesteld dat een weerstandsvermogen met een omvang van 3% van de gemiddelde jaaropbrengst van drie voorgaande jaren reëel is, ook in vergelijking met andere overheidsorganisaties. Daar waar deze buffer geen uitsluitel biedt voorziet artikel 33 van de Gemeenschappelijke Regeling, waarin de financiële verantwoordelijkheid van de gezamenlijke participanten is vastgelegd. Om aan voornoemde norm te voldoen is in 2020 een dotatie aan de Algemene reserve voorzien van k€ 80.

7.4 Risicomanagement

7.4.1 Algemeen

De DCMR Milieudienst Rijnmond levert met inzet van wettelijke instrumenten en vanuit zijn specifieke deskundigheid een bijdrage aan het verlagen van de milieubelasting van bedrijven en aan het verhogen van de milieukwaliteit en veiligheid in het Rijnmondgebied. De DCMR werkt vanuit zijn expertise ook actief aan de integratie van milieuaspecten in andere beleidsterreinen en aan milieu en veiligheid gerelateerde maatschappelijke vraagstukken en nieuwe ontwikkelingen. Om deze doelstelling ook in de toekomst te kunnen realiseren en de gewenste kwaliteit te kunnen blijven leveren treft de dienst maatregelen voor een goede reputatie en een duurzaam gezonde financiële situatie. Dit vindt plaats in het kader van 'good public governance'. Eén van deze maatregelen is het gebruiken en onderhouden van een systeem van risicomanagement. Daarbij wordt het begrip 'risico' breed opgevat als een gebeurtenis die zich in de toekomst kan voordoen en die gevolgen heeft voor de realisatie van de doelstelling van de DCMR.

Cyclisch risicomanagement is in de DCMR-organisatie in 2012 geïmplementeerd. De tweejaarlijkse uitvoering van de risicocycclus ondersteunt ook twee eerder geformuleerde doelstellingen:

- Risicobewustzijn; het besef dat ook de DCMR fouten kan maken en daarvan kan leren. Risicomanagement is een instrument dat dit bewustzijn ondersteunt.
- Inbedden van risicomanagement in de reguliere planning en control cyclus.

7.4.2 Inventarisatie risico's

In 2018 is op inspiratie van externe deskundigen een nieuwe opzet voor het systeem van risicomanagement ontworpen, geënt op de risicodialoog die in de reguliere planning en controlcyclus is ingebed. Deze risicodialoog krijgt in 2019 daarmee een nieuwe impuls door een gestructureerde opzet en begeleiding door daarvoor getrainde eigen medewerkers. Na een jaar wordt deze nieuwe opzet geëvalueerd en zo mogelijk doorontwikkeld in 2020.

In deze opzet met risicodialoog worden de uit eerdere risicocycli geïnventariseerde potentiële risico's betrekking met betrekking tot de volgende onderwerpen meegenomen:

1. De DCMR kan haar taak niet of niet goed genoeg uitvoeren omdat de medewerkers te weinig kennis en ervaring hebben.
2. De DCMR kan haar taak niet of niet goed genoeg uitvoeren omdat het gegevensbeheer niet op orde is (kwaliteit, beschikbaarheid e.d.).
3. De DCMR kan haar inzet onvoldoende onderbouwen omdat de interne processen voor sturing en beheersing niet op orde zijn.
4. De DCMR speelt onvoldoende in op de wensen van de omgeving en ontwikkelingen waardoor ze niet toekomstbestendig is. (van buiten naar binnen, oppakken ontwikkelopgaven)

Voor elk van deze risico's is de mogelijke impact gekwantificeerd en zijn beheersmaatregelen opgesteld waaronder trajecten voor datakwaliteit en versterking van procesbesturing. De geïdentificeerde potentiële risico in combinatie met beheersingsmaatregelen en de opzet van de risicodialoog leiden niet tot een voorstel voor een aanpassing van de door het bestuur vastgestelde norm voor het weerstandsvermogen.

7.4.3 Financiële indicatoren

De indicatoren in onderstaande tabel 6 zijn overeenkomstig de voorschriften van BBV berekend:

Tabel 6:

Kengetallen	Jaarverslag 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Netto schuldquote	-4,7%	2,2%	2,1%
Solvabiliteitsratio	58,7%	26,3%	25,5%
Structurele exploitatieruimte	-4,1%	0,1%	0,0%

Netto schuldquote:

Mede door de lager geraamde uitzettingen is de verwachting dat de netto schuldquote marginaal daalt t.o.v. de begroting 2019. Ten opzichte van het jaarverslag 2018 wordt verwacht dat de uitzettingen kleiner dan 1 jaar zullen afnemen.

Solvabiliteitsratio:

De verwachting in de begroting 2020 is dat de bestemmingsreserves verder zullen afnemen door onttrekkingen in 2020 en dat hier geen dotatie aan wordt gedaan. Hierdoor daalt de solvabiliteitsratio. Ten opzichte van het jaarverslag 2018 is er een forse daling door de eerder genoemde reden van de geplande onttrekkingen in 2019 en 2020.

Structurele exploitatieruimte:

De verwachting voor 2020 is dat er geen incidentele baten of lasten zijn waardoor deze ratio nul is. In het jaarverslag 2017 komt dit door het eenmalige resultaat in het huisvestingsdossier.

7.5 Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn duurzame productiemiddelen die de DCMR nodig heeft om de diensten en goederen te produceren die aan participanten en niet-participanten geleverd worden. Deze paragraaf moet op grond van het BBV ten minste de kapitaalgoederen wegen, riolering, groen en gebouwen bevatten.